

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 222/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ericha Škubáka, bytom Ž., ktorou namietal porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracoviska Žilina, sp. zn. V/256/4087/04/Dub z 10. júna 2004 a Ministerstva financií Slovenskej republiky, sekcie daňovej a colnej, č. k. MF/5823/2004-71 z 30. augusta 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ericha Škubáka o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním z 2. novembra 2004 odovzdaným na poštovú prepravu 4. novembra 2004, doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. novembra 2004, označeným ako „*návrh na začatie konania v zmysle čl. 127 Ústavy SR*“ Erich Škubák, bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), namietal porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracoviska Źilina (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), sp. zn. V/256/4087/04/Dub z 10. júna 2004 a Ministerstva financií Slovenskej republiky, sekcie daňovej a colnej (ďalej len „ministerstvo“), . k. MF/5823/2004-71 z 30. augusta 2004.

Sťažovateľ Źiada vydatť nález, ktorým by stavn súd vyslovil porušenie vyššie uvedených článkov stavy a dohovoru a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 341 844 Sk voči ministerstvu, ako aj náhradu trov konania.

Zo sťažnosti vyplýva, Źe sťažovateľ investoval viac ako 600 000 Sk do nebankovej inštitúcie v presveden, Źe investované prostriedky zhodnotí. Vyšlo však najavo, Źe osoby konajúce za inštitúciu postupovali podvodným spôsobom, v dôsledku čoho po určitej dobe sťažovateľ uŹ nebral výnosy z vkladu a nedostal naspäť ani vklad samotn. Napriek tomu daňov úrad vyzval sťažovateľa na podanie daňového priznania k dani z príjmu za rok 1999. KeďŹe sťažovateľ Źiadne zdaniteľné príjmy v tomto období nedosiahol, daňové priznanie nepodal, avšak zaslal daňovému úradu vyjadrenie a dôkazy preukazujúce, Źe príjem nemal. Napriek predloženm dôkazom vydal daňov úrad rozhodnutie, v ktorom určil, Źe v zdaňovacom období roku 1999 mal sťažovateľ základ dane 3 334 500 Sk a vyrubil mu daň z príjmu vo výške 1 305 270 Sk. Pritom daňov úrad vychádzal iba z jednostranných dokladov a jedine z hypotézy, Źe sťažovateľ pravdepodobne príjmy získal. K námietkam sťažovateľa preukazujúcim a dokladujcim neexistenciu daňovej povinnosti neprihliadol a považoval ich za irelevantné. Sťažovateľ podal voči rozhodnutiu daňového úradu odvolanie, ktoré však bolo rozhodnutím daňového riaditeľstva zamietnuté s argumentáciou, Źe dôvody odvolania nie je moŹne posúdiť a ani sa nimi zaoberať, lebo sťažovateľ nepodal nulové daňové priznanie vzhľadom na svoje tvrdenie, Źe v rozhodnom období nemal príjmy podliehajúce dani z príjmu. Proti právoplatnému rozhodnutiu daňového riaditeľstva podal sťažovateľ Źalobu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšš súd“), avšak rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŹ 161/02 bola Źaloba zamietnutá s odôvodnením, Źe vzhľadom na nepodanie daňového priznania je moŹne skúmať iba dodrŹanie zákonných podmienok na určenie dane podľa pomôcok. Sťažovateľ

podal proti rozsudku najvyššieho súdu odvolanie. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-O-NS 47/03 zo 4. decembra 2003 bol potvrdený prvostupňový rozsudok najvyššieho súdu s rovnakým odôvodnením, teda že nebolo možné skúmať dôkazy predložené sťažovateľom, keďže tento nepodal na výzvu daňového úradu daňové priznanie.

Po rozhodnutiach najvyššieho súdu došlo k niektorým novým skutočnostiam. Jednak bolo vyšetrovateľom zastavené trestné stíhanie vedené proti sťažovateľovi pre neplatenie dane s poukazom na to, že zdaniteľné príjmy nedosiahol, a jednak okrem toho došlo aj k právoplatnému odsúdeniu osôb konajúcich za nebankovú inštitúciu, a to pre trestný čin podvodu, pričom bolo nepochybne zistené, že v roku 1999 nebanková inštitúcia svojim investorom už žiadne výnosy nevyplatila.

Na základe týchto nových skutočností požiadal sťažovateľ o povolenie obnovy konania. Vyššie citovanými rozhodnutiami však bola jeho žiadosť zamietnutá, pričom rozhodnutie ministerstva bolo sťažovateľovi doručené 8. septembra 2004.

Podľa právneho názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho vyššie uvedených základných práv. Sťažovateľ je zároveň toho názoru, že rozhodnutie o nepovolení obnovy konania nie je možné napadnúť na všeobecnom súde, a preto je vo veci daná právomoc ústavného súdu.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ 161/02 z 24. apríla 2003 vyplýva, že najvyšší súd žalobu sťažovateľa proti daňovému riaditeľstvu zamietol. Podľa názoru najvyššieho súdu podstatné bolo, že sťažovateľ nesplnil povinnosť podať na výzvu daňového úradu daňové priznanie. V takomto prípade je totiž daňový úrad oprávnený určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará, a to i bez súčinnosti s daňovým subjektom. Ak je podané odvolanie proti rozhodnutiu o dani určenej podľa pomôcok, skúma odvolací orgán iba dodržanie zákonných podmienok na použitie tohto spôsobu určenia dane. Ak odvolací orgán zistí, že tieto zákonné podmienky boli dodržané, odvolanie pre jeho neodôvodnenosť zamietne. Najvyšší súd z obsahu spisového materiálu zistil, že daňový úrad vyzval sťažovateľa 26. februára 2002 na podanie daňového priznania

k dani z príjmov fyzických osôb za rok 1999. Sťažovateľ však napriek poučeniu uvedenému vo výzve, že „*v prípade nesplnenia tejto povinnosti správca dane v zmysle § 42 zákona č. 511/1992 Zb. určí daňovú povinnosť podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii, alebo ktoré si sám zaobstará*“, reagoval tak, že daňovému úradu zaslal vyjadrenie k tejto výzve, avšak daňové priznanie v určenej lehote nepodal. Preto daňový úrad bol oprávnený určiť daň osobitným postupom, teda podľa pomôcok, ktoré mal k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstaral. Keďže pri určení dane podľa pomôcok skúma odvolací správny orgán iba dodržanie zákonných podmienok na použitie tohto spôsobu určenia dane, nebolo potrebné zaoberať sa inými námietkami sťažovateľa, ktoré uvádzal vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu daňového úradu.

Z rozhodnutia daňového riaditeľstva sp. zn. V/256/4087/04/Dub z 10. júna 2004 vyplýva, že žiadosť sťažovateľa o obnovu konania bola zamietnutá. Daňové riaditeľstvo nemohlo prihliadnuť na nové skutočnosti uvedené v návrhu sťažovateľa na obnovu konania, lebo tieto sa netýkali okolností, na základe ktorých bola daň určená osobitným postupom daňového úradu podľa pomôcok.

Z rozhodnutia ministerstva č. k. MF/5823/2004-71 z 30. augusta 2004 vyplýva, že ministerstvo potvrdilo rozhodnutie daňového riaditeľstva sp. zn. V/256/4087/04/Dub z 10. júna 2004. Dospelo k rovnakému záveru ako prvostupňový orgán.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či

dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu nie je v právomoci ústavného súdu o podanej sťažnosti meritórne rozhodnúť.

Sťažovateľ tvrdí, že rozhodnutie správneho orgánu o žiadosti o obnovu konania nemožno napadnúť žalobou na všeobecnom súde. Ústavný súd sa s týmto právnym názorom sťažovateľa nemohol stotožniť.

Otázka preskúmateľnosti právoplatných rozhodnutí o obnove konania vydaných v správnom konaní na všeobecnom súde nebola v minulosti celkom jasná.

V uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ 125/98 z 28. októbra 1998, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka rozhodnutí“) v čiastke 2/2000 pod č. 33/2000, je vyslovený právny názor, podľa ktorého rozhodnutie, ktorým správny orgán zamietol návrh na povolenie obnovy konania, nie je rozhodnutím o práve alebo povinnosti daňového subjektu a je vylúčené zo súdneho preskúmavania.

Naproti tomu v neskoršom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 SŽ 131-133/01 z 28. novembra 2001, ktorý bol publikovaný v zbierke rozhodnutí v čiastke 4/2002 pod č. 67/2002, je už vyslovený právny názor, podľa ktorého rozhodnutie o povolení obnovy konania v daňovom konaní nie je vždy rozhodnutím procesným a ako také nie je vylúčené z preskúmania súdom ustanovením § 248 ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku.

Možno preto urobiť záver, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa postupom času vykryštalizovala tak, že právoplatné rozhodnutia týkajúce sa obnovy konania sú

preskúmateľné postupom podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Pritom v čase, keď bol vydaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 SŽ 131-133/01, ustanovenie § 248 ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku znelo tak, že všeobecné súdy nepreskúmavali rozhodnutia správnych orgánov procesnej povahy. Podľa súčasného znenia ustanovenia § 248 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (účinného od 1. januára 2004) všeobecné súdy nepreskúmavajú procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že rozhodnutie o žiadosti o obnovu konania nie je rozhodnutím týkajúcim sa vedenia konania. Preto za súčasného stavu právomoc všeobecných súdov preskúmavať takéto rozhodnutia považuje ústavný súd za nepochybnú. To zároveň znamená, že nie je daná prieskumná právomoc ústavného súdu, keďže táto je v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy iba subsidiárna, lebo je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv nerozhoduje všeobecný súd.

Ústavný súd napokon poznamenáva, že keby bol sťažovateľ podal ústavnému súdu sťažnosť proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ 161/02 z 24. apríla 2003, bolo by možné skúmať, či prípis, resp. vyjadrenie, ktorým sťažovateľ reagoval na výzvu daňového úradu, aby podal daňové priznanie, nemohol byť posúdený prípadne ako daňové priznanie nemajúce všetky predpísané zákonné náležitosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2004